

Nr 134

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående nedläggande av garnisonssjukhuset i Skövde m. m.; given Stockholms slott den 25 februari 1955.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Torsten Nilsson

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 25 februari 1955.

Närvarande

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, NORDENSTAM, LINDSTRÖM, LANGE.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anmäler chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Torsten Nilsson, fråga om nedläggande av garnisonssjukhuset i Skövde m. m. och anför därvid följande.

I gemensam skrivelse den 15 december 1954 har försvarets civilförvaltning, försvarets sjukvårdsstyrelse och fortifikationsförvaltningen hemställt om godkännande av ett mellan ämbetsverken, å Kungl. Maj:ts och kronans vägnar, och Skaraborgs läns landsting i oktober 1954 träffat preliminärt avtal om försäljning till landstinget av de till garnisonssjukhuset i Skövde hörande byggnaderna och inventarierna.

Av ämbetsverkens skrivelse och det därvid fogade överlåtelseavtalet framgår i huvudsak följande.

Alltsedan år 1909 har enligt särskilda samarbetsavtal mellan försvarets vederbörande centrala förvaltningsmyndigheter och Skaraborgs läns landsting civila patienter mottagits och vårdats på garnisonssjukhuset i Skövde. Nu gällande avtal är dagtecknat den 15 mars och den 24 maj 1944. Frågan om överlåtelse av garnisonssjukhuset på landstinget har av flera skäl varit aktuell under en längre tid. Garnisonssjukhuset ingår nämligen som en väsentlig del i länets sjukhusväsen och sedan många år har sjukhusets klientel till övervägande del bestått av civila patienter. Länets vårdbehov är mångdubbelt större än vårdbehovet för i Skövdegarnisonen ingående förband. Vid planeringen av sjukhusorganisationen inom länet vore det uppenbarligen till stor fördel för landstinget att med äganderätt disponera ett lasarett i Skövde. Å andra sidan kan det icke längre anses föreligga något behov av ett militärt sjukhus av lasarettskaraktär i Skövde. Vid ett förvärv av garnisonssjukhuset i Skövde torde landstinget ha för avsikt att snarast utbygga detta till normallasarett med medicinsk och kirurgisk avdelning samt röntgenavdelning, eventuellt med tillägg av ytterligare någon specialitet. För i Skövdegarnisonen ingående förband skulle en sådan utbyggnad vara till fördel genom att en förbättrad specialmedicinsk service stode till förfogande på nära håll.

Enligt överlåtelseavtalet omfattar försäljningen förutom sjukhusbyggnaderna även de inventarier, varmed sjukhuset är utrustat. Tillträde skall ske den 1 januari 1956. Köpeskillingen har bestämts till 799 515 kronor, varav 482 015 kronor hänförs till byggnaderna — motsvarande vad som återstår att avskriva — och återstoden, 317 500 kronor, till inventarierna. Landstinget har förbundit sig att använda de i avtalet avsedda byggnaderna och inventarierna för ett i landstingets regi drivet lasarett, på vilket skall för vård mottagas även försvaret tillhörande personal. Därvid skall ersättning för vården, innefattande även poliklinisk undersökning och behandling, av kronan erläggas enligt samma grunder som tillämpas i fråga om övriga på lasarettet vårdade patienter. Detta innebär bland annat att kronan för vård av värnpliktiga m. fl. har att till landstinget, såvitt avser patienter mantalsskrivna inom länet, utgiva ersättning med allenast patientavgiften (3 kronor per vård dag). Då vårddagskostnaden vid garnisonssjukhuset för närvarande uppgår till omkring 42 kronor och antalet vårddagar för sådana s. k. inomlänspatienter till cirka 900 per år utgör kronans beräknade årliga utgiftsminskningar i detta hänseende cirka 35 000 kronor. Frågan om vilken avgift som skall erläggas för s. k. utomlänspatienter har lämnats öppen. Liknande fråga är för närvarande föremål för prövning av domstol i mål mellan kronan och Stockholms stad.

I avtalet regleras vidare en mellan kronan och landstinget uppkommen tvist angående kronans rätt till ersättning av landstinget för vård av vissa

patienter på garnisonssjukhusen i Skövde och Karlsborg. Landstinget har för sin del hävdad att ersättningsskyldighet gentemot kronan icke föreligger för vissa befattningshavare, anställda vid militära förband inom Skaraborgs län och avlönade enligt statens allmänna avlöningsreglemente, och har på grund härav vägrat att till kronan utgiva ersättning för vård av exempelvis officerare, underofficerare och civila tjänstemän vid förbanden. Enligt den nu träffade överenskommelsen skall landstinget till kronan utgiva 250 000 kronor i retroaktiv ersättning för sådana vårdkostnader, avseende tiden intill den 1 juli 1954. För tid därefter har överenskommelse jämväl träffats, innebärande i stort sett att landstinget frånträder sin tidigare hävdade uppfattning i förevarande hänseende.

I avtalet meddelas slutligen vissa bestämmelser i löne- och pensionshänseende för de av garnisonssjukhusets befattningshavare, som övergår i landstingets tjänst.

Statskontoret, som avgivit yttrande i ärendet, förklarar att ämbetsverket icke har något att erinra mot den planerade överlåtelsen av garnisonssjukhuset i Skövde. Överlåtelsen utgör ett led i den successiva avvecklingen av garnisonssjukhusen. Enligt statskontorets uppfattning synes den överenskomna köpeskillingen vara låg. I övrigt har ämbetsverket icke funnit anledning till erinran mot bestämmelserna i avtalet.

Medicinalstyrelsen förklarar i avgivet yttrande att styrelsen, ur de synpunkter som styrelsen har att företräda, icke har något att erinra mot den föreslagna överlåtelsen av garnisonssjukhuset.

Departementschefen

Enligt det av försvarets civilförvaltning, försvarets sjukvårdsstyrelse och fortifikationsförvaltningen framlagda förslaget skall garnisonssjukhuset i Skövde nedläggas och sjukhusbyggnaderna med inventarier överlåtas till Skaraborgs läns landsting för att av landstinget användas som lasarett. På detta skall för vård mottagas även försvaret tillhörande personal. Köpeskillingen utgör enligt det mellan myndigheterna och landstinget preliminärt träffade avtalet 799 515 kronor, varav 482 015 kronor hänför sig till byggnaderna och återstoden 317 500 kronor till inventarierna. Tillträdesdagen har bestämts till den 1 januari 1956.

Jag biträder myndigheternas förslag att garnisonssjukhuset i Skövde nedlägges med utgången av december 1955 och att sjukhusbyggnaderna med inventarier försäljes till landstinget. Uppgårelsen synes ur flera synpunkter fördelaktig för kronan. Sålunda kommer statens kostnader för vård av värnpliktiga m. fl. att efter överlåtelsen bli lägre än för närvarande. Vidare innefattar avtalet en uppgörelse rörande en tvist mellan kronan och landstinget i fråga om landstingets ersättningsskyldighet för vård av vissa patienter, tillhörande förbanden i Skaraborgs län. Med hänsyn till de fördelar för kronan, som överlåtelsen innebär, torde den erbjudna köpeskillingen böra godtagas.

Av den personal som är uppförd på den av riksdagen fastställda personalförteckningen för garnisonssjukhusen avses för sjukhuset i Skövde en regementsläkare i Ca 29, en överläkare i Ce 29, tre översköterskor i Ca 14 och ett kanslibitråde i Ca 11. Av Kungl. Maj:t fastställd förteckning över extra ordinarie tjänstemän i lägre lönegrad än Ce 26 samt extra tjänstemän ävensom arvodespersonal upptager 59 befattningshavare. Därjämte finns vid garnisonssjukhuset i Skövde anställd viss arbetarpersonal.

Några nämnvärda svårigheter för personalen vid garnisonssjukhuset i anledning av att sjukhuset nedlägges har de förslagsställande myndigheterna icke räknat med. Den personal som så önskar torde kunna erhålla anställning hos landstinget.

I årets statsverksproposition (bil. 6, p. 154 och 155) har föreslagits att anslagen till garnisonssjukhusens avlöningar och omkostnader för budgetåret 1955/56 uppföres med 150 000 kronor respektive 400 000 kronor. Jag föreslår icke någon ändring av dessa belopp. Kungl. Maj:t torde emellertid lämpligen böra erhålla bemyndigande att vidtaga de ändringar i personalförteckningen och avlöningsstaten för garnisonssjukhusen, som föranledes av att garnisonssjukhuset i Skövde nedlägges. Vid fastställande av omkostnadsstat för garnisonssjukhusen bör vidare beaktas att anslagsbeloppet 400 000 kronor beräknats med utgångspunkt i att verksamheten vid garnisonssjukhuset i Skövde skulle fortgå under hela nästa budgetår.

Det torde vidare få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela de ytterligare bestämmelser, som kan erfordras i anledning av sjukhusets nedläggande.

Under åberopande av vad sålunda anförts får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

- a) besluta att verksamheten vid garnisonssjukhuset i Skövde skall upphöra med utgången av december 1955;
- b) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen och avlöningsstaten för garnisonssjukhusen, som föranledes av att garnisonssjukhuset i Skövde nedlägges;
- c) medgiva att byggnader och inventarier, avsedda för garnisonssjukhuset i Skövde, må försäljas till Skaraborgs läns landsting för en köpeskilling av 799 515 kronor och på i huvudsak de villkor i övrigt, som angivits i förevarande, mellan kronan och landstinget slutna avtal.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Hans Brinck